

Prevenција: Iskra

Provoditelj: Mentor

Godina provedbe: 2016

Kratki opis programa

Pružanjem podrške i podizanjem kompetencije roditeljima u svrhu jačanja zaštitne uloge obitelji u prevenciji rizika njihovog ponašanja djece/mladih smanjujemo pojavnost eksperimentiranja i konzumiranja legalnih i ilegalnih sredstava ovisnosti od strane djece i mladih na području Splitsko-dalmatinske županije.

Sažetak programa

Iskra je program univerzalne prevencije, usmjeren na roditelje djece viših razreda osnovnih škola. Planirana intervencija i suradnja s partnerskim osnovnim školama, rezultat je analiza potreba u lokalnoj zajednici. Na području Splita a posebice Makarske ne postoji sličan oblik podrške roditeljima jer su djeca u ranoj fazi adolescencije. Projekt se temelji na pružanju podrške roditeljima i jačanju njihove zaštitne uloge obitelji u prevenciji rizika njihovog ponašanja djece/mladih putem razvijanja roditeljskih kompetencija za izgradnju odnosa ravnopravnog dostojanstva i zaštitu integriteta djeteta. Projektne aktivnosti su predavanja za roditelje te dva ciklusa od 5 edukativnih radionica za dvije grupe roditelja.

Cilj nam je u potpunosti spriječiti ili odgoditi pojavu zlouporabe tvari kroz:

- povećanje razine znanja i vještina roditelja, potrebnih za kvalitetniju obiteljsku interakciju i efikasnije postizanje odgojnih uloga
- razvoj pozitivnog roditeljstva i podršku obitelji
- skretanje pozornosti roditelja na važnost roditeljske uloge u prevenciji rizika njihovog ponašanja
- razvijanje suradnje između škole i obitelji u preventivnom djelovanju
- skretanje pozornosti šire javnosti na problem ovisnosti u zajednici i važnost preventivnih programa.

Procesom razumijevanja kompleksnosti pojave rizika njihovog ponašanja i ovisnosti te njezine uvjetovanosti, razvili smo sveobuhvatni preventivni program koji uključuje jačanje roditeljskih kompetencija, uinkovito poučavanje koristeći metode kojima se osigurava aktivno sudjelovanje korisnika, postojanje intervencija na više razina (škola, roditelji, vršnjaci), sve temeljeno na razvojno prikladnim uputama i motivacijom.

Područje edukacije roditelja jedan je od fokusa rada udruge Mentor koja želi doprinosti smanjenju pojavnosti svih oblika rizika njihovog ponašanja, pa tako i ovisnosti od tvari s kojima se naša zajednica intenzivno suočava u poslijeratnom razdoblju. Vrlo važan faktor u prevenciji ovisnosti od tvari je jasnoća uloga i kvaliteta odnosa unutar obitelji kao sustava. Poučavanjem roditelja jačamo intrapsihičke i interpersonalne zaštitne faktore kod mlade osobe. Roditelj je osoba koja odgaja i svojim odgojnim stilom oblikuje mladu osobu, te stoga treba znati da razvijeno samopoštovanje i pozitivna slika o sebi znači veću vjerojatnost da će se dijete oduprijeti vršnjakovom pritisku kad je u pitanju konzumiranje droga. Edukacija roditelja kao pristup u prevenciji poremećaja u ponašanju konzistentan je smjernicama Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2012. do 2017. godine: „...nužno je posebnu pozornost usmjeriti na izgradnju jačanja kvalitetnih i poticajnih odnosa među članovima, što uključuje i poboljšanje roditeljskih znanja i vještina, te time i unaprijeđenje njezine odgojne funkcije.“ Nacionalna obiteljska politika također uključuje mjere informiranja i edukacije roditelja o obitelji, partnerstvu i roditeljstvu.

1. Županije provedbe

Splitsko-dalmatinska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 1.11.2016.

Datum završetka: 31.10.2017.

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Osnovna škola Kman Kocunar Split, Osnovna škola O. Petra Perice Makarska

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provo enju istog ili sli nih programa

Mjesto provedbe programa: Split, Makarska

Godina u kojoj se program provodio: 2016-2017

Broj obuhva enih korisnika: 100

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Obitelj

9. Rizi ni i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizi ni imbenici: Rizi ni imbenici mogu nepovoljno djelovati na razvoj te pove avaju vjerojatnost pojave rizi nih ponašanja. Iskra je program koji cilja na upoznavanje roditelja s eksperimentiranjem i (ranom) zlouporabom sredstava ovisnosti te s važnoš u obiteljske dinamike i kvalitetnih obiteljskih odnosa na smanjenu konzumaciju istih.

Zaštitni imbenici: Zaštitni imbenici djeluju protektivno i pove avaju vjerojatnost zdravog razvoja pojedinca.

Iskra je program koji cilja na:

- ja anje kvalitetnih i poticajnih odnosa me u lanovima obitelji što uklju uje poboljšanje roditeljskih znanja i vještina, te time i unaprje enje odgojne funkcije obitelji

- ja anje intrapsihi kh i interpersonalnih zaštitnih faktora kod mlade osobe, a koji e se posti i edukacijom roditelja

10. Procjena potreba

Na in provedbe: Na in života današnjih obitelji uklju uje izražene napore za osiguravanjem egzistencijalnih potreba, nedostatak vremena za obiteljsku interakciju i komunikaciju te narušenu tradicionalnu poziciju roditelja. Ulogom ste eni autoritet utje e, izme u ostalog, i na loše snalaženje roditelja u vlastitoj ulozi; zabrinuti za golu egzistenciju mnogi zakazuju u nekim ili mnogim aspektima svoje roditeljske uloge. Roditelji su nesigurni u svoje odgojne postupke, nedovoljno upoznati sa razvojnim fazama djece i adekvatnim odgojnim postupcima i stilovima kojima mogu dodatno oja ati protektivnu ulogu obitelji. Vidljivo je da su pomaknute i izbrisane granice unutar obiteljske strukture i uloge, a rizi na ponašanja nemaju granica ni unutar cjelovitih ili necjelovitih obitelji. esto iz neznanja i nemo i roditelj na krizu u odnosu odgovara neefikasnim ponašanjem baš kao što i dijete na svoju krizu odgovora rizi nim ponašanjem. Posebno osjetljivi period odrastanja je razdoblje adolescencije iji je nedjeljivi dio odupiranje autoritetu roditelja. Prelaskom iz osnovne u srednju školu djeca prolaze kroz stresan period. Izbor škole, kao i budu eg zanimanja jedna je od prvih životnih odluka koju dijete donosi. Kroz osnovnu školu djeca su nedovoljno svjesna odgovornosti koja je pred njima, a sve se preklapa s periodom ulaska u adolescenciju. Rastajanje od starih prijatelja, upoznavanje novih, uklapanje u novu, nepoznatu sredinu, stresna je promjena na koju roditelje i dijete treba pripremiti. U adolescenciji se javlja potreba za osloba anjem od autoriteta roditelja, a istovremeno i osje aj straha od odrastanja i odgovornosti i pokušaj održavanja veze s roditeljima. U nastojanju da razviju vlastiti identitet adolescenti imaju potrebu pripadanja vršnja kim grupama, ije e norme i vrijednosti i sami prihva ati. „Kod jednih mladih ta je potreba više, a kod drugih

manje izražena, ali zbog grupnog konformizma (ne u da budem crna ovca) i u za to pogodnim situacijama (ro endanske zabave, tulum i sli no) mnoge djevojke i mladi i, bez obzira na rizike, pristaju da se uklju e u neki, u društvu kao cjelini nepoželjni oblik ponašanja“ (grupa autora, Avanturizam roditeljstva- adolescencija, prevencija, 1999).

Posljednjih godina uo en je pove an broj djece i mladih sa razli itim oblicima rizi nih ponašanja. Nacionalni program djelovanja za mlade 2014-2017 navodi da „sve zna ajnije mjesto me u zdravstvenim poteško ama mladih danas zauzimaju poreme aji i bolesti povezane s odre enim ponašanjima, navikama i stilovima življenja: prekomjerno konzumiranje alkohola, pušenje duhana, uživanje psihoaktivnih droga, rizi no seksualno ponašanje i spolno prenosive bolesti, neprimjerena tjelesna aktivnost, kvaliteta prehrane, poreme aji uzimanja hrane i posljedice prometnih nesre a, te psihosocijalni problem..“ Budu i da je obitelj prvi odgojni i zaštitni imbenik u razvoju mlade osobe, nužno je posebnu pozornost usmjeriti na izgradnju i ja anje kvalitetnih i poticajnih odnosa me u njenim lanovima, što uklju uje i poboljšanje kompetencija roditelja, te time i unapre enje njezine odgojne funkcije. Pove an broj stresora (psihiki, socijalni, ekonomski), doveo je do pove anog zanemarivanja i zlostavljanja djece, nasilja me u i nad mladima, kriminaliteta po injenih od strane spomenute skupine ili po injene nad njima, te upuštanja u rizi na ponašanja, što ukazuje na potrebu poduzimanja odre enih mjera. Zajednica ima odgovornost za pravilan rast i razvoj djece i mladih, za uo avanje problema i najadekvatnijeg na ina koji e udovoljiti potrebama i dovesti do rješenja, djeluju i prevencijski, pružaju i podršku obitelji podizanjem znanja i vještina roditelja, te osnaživanja u ulozi roditelja. Konvencija UN-a o pravima djeteta definira i pravo svakog djeteta da njegovi roditelji dobiju odgovaraju u i i dovoljnu pomo društva u ispunjavanju svojih roditeljskih odgovornosti. Pravo roditelja na podršku koje proizlazi iz Konvencije promi e i Vije e Europe svojom Preporukom (2006.) 19 o politici potpore pozitivnom roditeljstvu, s pripadaju im popratnim dokumentima namijenjenim roditeljima (Ključne poruke za roditelje) i stručnjacima (Smjernice za stručnjake). Ovi dokumenti predstavljaju poticaj i prilog stvaranju novog razumijevanja roditeljstva te novih standarda podrške roditeljstvu u Europi. Spomenuti me unarodni dokumenti, koji su na snazi i u nas, pokazatelj su da je šira društvena zajednica prepoznala koliko je 'roditeljski posao' važan ali i zahtjevan.

Odgovorno roditeljstvo nije samo odgovornost roditelja nego i društvene zajednice. Ispunjavanje roditeljskih odgovornosti u skladu s prikazanim odre enjem odgovornog roditeljstva podrazumijeva da društvo preuzima svoju odgovornost za stvaranje socijalnih uvjeta za roditeljsko ponašanje u najboljem interesu djeteta – od omogu avanja roditeljeve uklju enosti u svakodnevni život djeteta, do osiguravanja sadržaja i resursa u zajednici pomo u kojih roditelj može osnaživati dijete (Strateški plan Ministarstva socijalne politike i mladih za razdoblje od 2015.-2017. godine). Sve kategorije prava djeteta – i razvojna, zaštitna i participativna prava – ostvaruje dijete u obitelji. Prema preporuci Vije a Europe (2006) 19 o politici podrške pozitivnom roditeljstvu, isti u kako je „Odgovorno roditeljstvo roditeljsko ponašanje koje se temelji na najboljem interesu djeteta, a obuhva a brižno ponašanje, pružanje strukture, granica i vo enja, uvažavanje djeteta kao osobe te omogu avanje osnaživanja djeteta“. Roditeljstvo koje poštuje i promi e prava djeteta u obitelji ili roditeljstva u najboljem interesu djeteta, odnosno odgovorno roditeljstvo odnosi se na etiri kategorije roditeljskih ponašanja i vrijednosti: brižno ponašanje, pružanje strukture, granice i vo enja, uvažavanje djeteta kao osobe te omogu avanje osnaživanja djeteta.

Prijedlog mjera Nacionalne obiteljske politike usmjeren je, izme u ostalog, na afirmaciju roditeljstva, a radi se o mjerama koje se odnose na informiranje i edukaciju roditelja, poticaje za ostvarenje programa civilnih udruga, te nastavne programe koji uklju uju edukaciju roditelja. Obiteljska politika treba pridonijeti stvaranju poticajnog okruženja koje e obiteljima pomo i u rješavanju problema vezanih uz razvoj djece.

Iako ro enjem djeteta roditelj preuzima jednu od najzahtjevnijih uloga u životu, u Hrvatskoj se ne provodi sustavna edukacija i priprema roditelja za tu važnu ulogu. Stoga je potrebno pou avati roditelje o odgojnoj ulozi jer je roditelj model, uzor i voditelj. Iskustva iz prakse pokazuju da esto dolazi do zamjene uloga u obitelji i da roditelji, u najboljim namjerama, djeci daju previše slobode kojoj nisu dorasla. Sloboda i pravo uklju uje i odgovornost prema sebi i prema drugima, a odgoj za odgovornost u opisanim slu ajevima esto izostaje. Istraživanja pokazuju da nesretne cjelovite obitelji prouzrokuju ve e poteško e kod djece nego razvedene obitelji, ukoliko se tijekom razvoda vodilo ra una o emocionalnim potrebama djece. Podru je edukacije roditelja jedan je od fokusa rada udruge Mentor koja projektnim aktivnostima doprinosi ja anju kompetencija roditelja kako bi smanjili pojavnost svih oblika rizi nih ponašanja, a s kojima se naša zajednica intenzivno suo ava u poslijeratnom razdoblju. Vrlo važan faktor u prevenciji rizi nih ponašanja je jasno a uloga i kvaliteta odnosa unutar obitelji kao sustava. Pou avanjem roditelja ja amo intrapsihi ke i

interpersonalne zaštitne faktore kod mlade osobe. Roditelj je osoba koja odgaja i svojim odgojnim stilom oblikuje mladu osobu, te stoga treba znati da razvijeno samopoštovanje i pozitivna slika o sebi zna i ve u vjerojatnost da e se dijete oduprijeti vršnja kom pritisku kada su u pitanju rizi na ponašanja.

Osmišljavanjem, provo enjem i vrednovanjem programa koji unaprije uju skrb za fizi ko i mentalno zdravlje i doprinose smanjenju pojavnosti rizi nih ponašanja, o ituje se važnost projektnih aktivnosti udruge Mentor. Naš je angažman u ovom podru ju prepoznat od samih za etaka provedbe planiranih projekata i aktivnosti. Odmah nakon osnivanja udruge, u lipnju 2008. g., aplicirali smo na natje aj Ministarstva obitelji, branitelja i me ugeneracijske solidarnosti i ostvarili financijsku podršku za provedbu projekta „Iskra“. Udruga je projekt „Iskra“ provela u 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., i 2013., 2014. godini. Trenutno je u provedbi projekt ugovoren u 2015. godini. Projekt je prepoznat i vrednovan od strane korisnika, donatora, suradnika u provedbi i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Temeljem mišljenja Agencije za odgoj i obrazovanje, u srpnju 2009. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izdaje suglasnost za provedbu projekta u školama. Povratne informacije sudionika, kako roditelja, tako i odgojno obrazovnih djelatnika, ukazale su na zadovoljstvo sadržajem, pristupom i ponu enim informacijama. Nakon pet godina provedbe provedena je i vanjska, neovisna evaluacija Mentorovog programa za roditelje. Vanjska evaluacija programa potvrdila je njegovu kvalitetu, uspješnost provo enja i zadovoljstvo od strane korisnika. Preporuke i zaklju ci konzultantice i vanjske evaluatorice Mentorovog programa za roditelje „Iskra“, potakli su nas na nadogradnju projekta (Izvor: Evaluacijski izvještaj preventivskih i intervencijskih projekata udruge Mentor, autorice Nataše Škrbi , konzultantice za javni i neprofitni sektor, dostupan na www.mentor-split.hr).

Obzirom na prepoznatljivost projekta u zajednici i dosadašnja iskustva u provedbi projekta usmjerenog na ja anje roditeljskih kompetencija u razvojnoj fazi adolescencije, škole nam se redovito javljaju s iskazom interesa za partnerstvo i suradnju. Kvalitetnom suradnjom odgojno-obrazovnih institucija sa stru nim timom udruge Mentor, maksimalno e se iskoristiti mogu nosti pozitivnog utjecaja i podrške roditeljima, a time i djeci/mladima.

Tijekom analize problema obavili smo razgovore sa ravnateljima i stru nim službama osnovnih škola Kman-Kocunar iz Splita, te OŠ Stjepana Ivi evi a i o. Petra Perice u Makarskoj, koji su prepoznali potrebu za razvijanjem ovog oblika usluge u svrhu pružanja podrške obitelji i osnaživanja roditelja. Planirane aktivnosti usmjerene su na ja anje kompetencija roditelja djece u fazi rane adolescencije, na prijelazu iz osnovne u srednju školu, kako bi ih informirali i educirali o razvojnoj fazi adolescencije koja je iznimno zahtjevna, kako za adolescente tako i za njihove roditelje. Iskustva iz prakse pokazuju da su roditeljima potrebna dodatna znanja i vještine obzirom da teško prihva aju gubljenje autoriteta ste enog ulogom i tradicionalna uvjerenja koja odre uju roditeljske odgojne postupke, narušavaju i svojim postupanjima odnose s djecom. Period burnih bioloških promjena i prate ih psihosocijalnih zahtjeva kojima se djeca u ovoj dobi trebaju prilagoditi može biti stresan i iznimno rizi an ukoliko izostane odgovaraju a podrška roditelja.

Uvažavaju i karakteristike korisni ke populacije, ciljeve i željene rezultate projekta, stru ni tim udruge Mentor, u partnerstvu s osnovnim školama partnerima na projektu, koristi metode predavanja, radionica i savjetovanja koje e usmjereno djelovati na spomenutu populaciju zadovoljavaju i njihove potrebe sukladno najboljim modelima prakse. Trenerice su lanice multidisciplinarnog stru nog tima udruge Mentor, dodatno educirane u psihoterapijskim školama (gestalt i realitetna psihoterapija) s višegodišnjim iskustvom u vo enju radionica razli ite tematike, te dugogodišnjeg iskustva savjetodavnog, grupnog i radioni kog rada s roditeljima.

Planirane aktivnosti u okviru ovog projekta osiguravaju kontinuitet u nastojanjima da roditeljima osiguramo adekvatnu podršku kako bi se što kompetentnije nosili s odgojnim izazovima i zadacima, uvažavaju i nove paradigme u odgoju koje isti u i stavljaju u prvi plan odnos ravnopravnog dostojanstva i zaštitu djetetovog integriteta u kojem vode u ulogu ima upravo roditelj.

O ekivani rezultati: O ekujemo kvantitativne i kvalitativne rezultate.

Kvantitativni rezultati:

- oformljen projektni tim, izra eni informativni/promidžbeni materijali i pripremljeni evaluacijski alati
- održano 6 predavanja za 100 roditelja
- održana 2 ciklusa od pet radionica, ukupno 10 radionica
- 30 roditelja završilo „Školu efektivnog roditeljstva“
- pružena usluga savjetovanja za roditelje uklju ene u projektne aktivnosti, o ekivano do 50 savjetodavnih usluga
- kontinuirana promocija ciljeva projekta i projektnih aktivnosti putem web stranice udruge, društvene mreže FB i

sredstava javnog priopćavanja, procijenjeni broj korisnika je do 1000 građana

- izrađen letak kojim se građanke i građane senzibilizira i informira o projektnim aktivnostima, edukativnim radionicama, predavanjima i obiteljskom savjetovanju, procijenjeni broj korisnika je do 500 građanki i građana

- Izvršena procesna evaluacija i evaluacija u školi. Ocijenjena dinamika provedenih aktivnosti i razina uključenosti korisnika. Izrađen evaluacijski izvještaj. Doneseni zaključci o učinkovitosti projekta. Napravljene smjernice za daljnji rad i modifikacije projekta prema rezultatima evaluacije.

Kvalitativni rezultati:

- razvijanje suradnje s odgojno-obrazovnim institucijama doprinosi kvaliteti preventivnih programa u osnovnim školama,
- povezivanjem škole i obitelji kroz aktivnosti edukacije roditelja promiče se roditeljstvo koje uvažava djetetove potrebe za povezanošću, emocionalnom toplinom i podrškom,
- osnaženi roditelji jačaju zaštitnu funkciju obitelji u ostvarivanju prava djece i otkrivanju njihovog fizičkog i mentalnog zdravlja, s naglaskom na razdoblje rane adolescencije,
- razvijene kompetencije roditelja doprinose jačanju zaštitne uloge obitelji i smanjuju rizik za pojavnost rizičnih ponašanja kod djece i mladih,
- roditelji koriste edukacijske aktivnosti za interpersonalno učenje koje primjenjuju u kreiranju odnosa utemeljenog na vrijednostima ravnopravnog dostojanstva i poštivanja djetetovog integriteta,
- povećana je vidljivost djelovanja udruge i škola, partnera u projektu, u promociji roditeljstva koje promiče prava djeteta u obitelji kroz brižno ponašanje, pružanje strukture i vođenja i uvažavanje djeteta kao osobe.
- putem radionica roditelji su naučili:
- zadovoljavati vlastite potrebe, razvijati kvalitetne odnose s drugima, izabrati zdravi stil življenja, biti vjerodostojan model za identifikaciju
- prepoznati poruke koje komunikaciju između roditelja i djeteta čine ne učinkovitom, uvježbali vještine aktivnog slušanja, te verbalne i neverbalne komunikacije
- naučili kako pomoći djetetu da razvije osjećaj vlastite vrijednosti i pozitivnu sliku o sebi kao važan interpersonalni faktor u prevenciji rizičnih ponašanja
- postavljati granice u odgoju koje će mladima biti oslonac u procesu odrastanja-okviri koji pomažu razlikovanje dobrog od lošeg, poželjnog od nepoželjnog, opasnog od bezopasnog
- poučavati djecu nenasilnom rješavanju sukoba putem raspravljanja o problemima, poučavati djecu kako se nositi s osjećajima ljutnje bez nasilja
- naučili ojačati djetetovu samosvijest i samopouzdanje
- prepoznati znakove rizičnog ponašanja i kako o rizičnim ponašanjima razgovarati sa djecom
- važnosti obitelji kao prvog odgojnog i protektivnog faktora u razvoju mlade osobe te potaknuti na promišljanje o vlastitim odgojnim stavovima i navikama s obzirom da je obiteljsko funkcioniranje i komunikacija važan činitelj u prevenciji rizičnih ponašanja.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opći: Osnovni cilj projekta Iskra je jačanje kompetencija roditelja i pružanje podrške obitelji u svrhu prevencije rizičnih ponašanja djece/mladih na području grada Splita i Makarske.

Specifični: Specifični ciljevi projekta su podrška roditeljima djece u razvojnoj fazi rane adolescencije, na prijelazu iz osnovne u srednju školu kroz:

- povećanje razine znanja i vještina roditelja, potrebnih za kvalitetniju obiteljsku interakciju i efikasnije postizanje odgojnih uloga
- razvoj pozitivnog roditeljstva i podršku obitelji
- skretanje pozornosti roditelja na važnost roditeljske uloge u prevenciji rizičnih ponašanja
- razvijanje suradnje između škole i obitelji u preventivnom djelovanju

13. Ciljana skupina

Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa

Opis korisnika: S obzirom da su projektne aktivnosti usmjerene obiteljima, direktni korisnici projektnih aktivnosti su roditelji u enika, koji se predavanjima, a potom i radionicama prikljuuju na dobrovoljnoj osnovi, na poziv odgojno-obrazovnih ustanova s kojima sura ujememo u provedbi. O ekivana dobna struktura je od 35-55 godina, heterogena spolna struktura i obrazovni status. Tijekom dosadašnje provedbe projekta, ve ina korisnika projektnih aktivnosti bile su majke (oko 80 %). O ekivani broj direktnih korisnika je 100 roditelja.

Neizravni korisnici su djeca, iji su roditelji obuhva eni projektnim aktivnostima, te ostali lanovi obitelji. Djeca e biti obuhva ena ovim projektom, imaju i na umu niz o ekivanih rezultata projektnih aktivnosti koje neposredno utje u na poštivanje njihovih prava, gra enje kvalitetnog odnosa me u lanovima obitelji i ja anje roditeljskih kompetencija. Broj korisnika na godišnjoj bazi: 100

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Predavanje, Radionica

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i u inka

18. Metoda evaluacije

Metode evaluacije su prikupljanje upitnika o zadovoljstvu pojedinim predavanjem i radionicom, ispunjavanje evaluacije u inka na po etku i na kraju sudjelovanja u radionicama, pra enje u estalosti sudjelovanja u projektnim aktivnostima. Po završetku projekta voditeljica projekta e analizom prikupljene dokumentacije izraditi završni evaluacijski izvještaj.

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Budu i da je projekt Iskra trenutno u provedbi, po završetku projektnih aktivnosti izradit emo evaluacijski izvještaj. Evaluacijom emo utvrditi zadovoljstvo korisnika sudjelovanjem u projektnim aktivnostima. Utvrdit emo je li došlo do promjena u njihovim stavovima i/ili ponašanjima, usporedbom rezultata upitnika za evaluaciju u inka ispunjenog na po etku i na kraju ciklusa radionica.

Projekt Iskra provodi se ve osmu godinu za redom. Rezultati dosadašnjih aktivnosti su osnaženi roditelji koji zahvaljuju i usvojenim znanjima i vještinama ja aju zaštitnu funkciju obitelji, ali i afirmiraju pozitivno roditeljstvo u lokalnoj zajednici. Na ovaj se na in ujedno i smanjuje pojavnost rizi nih ponašanja u populaciji mladih jer imamo roditelji koji znaju adekvatno dogovoriti na sve zahtjeve i izazove s kojima se njihova djeca suo avaju. Realiziranjem ovakvog preventivnog programa u obiteljskom okruženju, omogu ili smo roditeljima da se osje aju afirmirano u svojim vlastitim roditeljskim metodama, razviju samosvijest i samopouzdanje te unaprijede kapacitete za podršku i odgoj svog djeteta. Realizacijom preventivnog programa razvili smo jedan oblik potpore u lokalnoj zajednici roditeljima. Iskustva su pokazala kako ovaj oblik potpore ima pozitivan utjecaj na osobno, roditeljsko i obiteljsko funkcioniranje što se održava i na zdrav razvoj i rast djeteta

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini

Promoviran:

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

46400

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK): 14400

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 32000

Drugi izvori (HRK):